

I eller udenfor Partierne?

—o—

I.

Jeg har intet Øjeblik været uvidende om, at der i flere Vælgerforeninger sidder baade Kvinder og Mænd i Bestyrelsen. Men derfor kan Mændene meget godt alligevel være de *virkelige ledende* overfor Spørgsmaalet om Opstillingen af Kandidater til de kommunale Raad.

Dette er forresten ret naturligt, da Mændene med Hensyn til Valget har saa mange Aars Anciennitet forud for os. Men det er ikke naturligt, at det bliver ved at være saaledes, fordi Kvinderne af falsk Beskedenhed ikke tør eller vil gaa Mændene imod, hvis de foreslaar noget, som Kvinderne anser for mindre rigtigt, eller at Kvinderne ikke selv tager Initiativet til at faa deres Mening respekteret, naar og hvor Mændene synes at glemme, at Vælgerkorpset nu bestaar af Mænd og Kvinder.

Det var imod denne Kvindernes utilladelige Tilbageholdenhed, at min Artikel særlig var ment. Og saa som et Spørgsmaal til de mange dygtige Kvinder, der nu træder frem i det offentlige Liv, om det er rigtigst at træde ind i de af Mændene organiserede Vælgerforeninger eller selv indenfor vore egne Rammer at danne Vælgerforeninger. Jeg tror, at en Diskussion herom vilde være af Betydning.

Louise Nørlund.

II.

Fru Nørlund har i vort Medlemsblad Nr. 4 rejst det Spørgsmaal: „Bør der dannes særlige kvindelige Vælgerforeninger, eller skal Kvinderne indmelde sig i de bestaaende Vælgerforeninger, der er startet af Mændene og hvis store Flertal endnu er Mænd?“

For os Kvinder, der netop i Samarbejdet mellem Mænd og Kvinder i det offentlige Liv ser et Fremtidsideal, er det en meget utiltalende og unaturlig Tanke at danne særlige kvindelige Vælgerforeninger.

Skønt adskillige Mænd endnu ser med Mistillid paa Kvindernes Fremrykning i det offentlige Liv, maa Ansvar for, at der endnu

er altfor faa kvindelige Medlemmer i de kommunale Raad ene tilskrives Kvindernes manglende Forstaaelse af deres borgerlige Pligter. Erfaringen fra de kommunale Valg viser, at det trods stærk Opfordring fra Mændenes Side ikke har været muligt at forme Kvinderne til at deltage i de forberedende Møder, ligesom de her med Hænder og Fødder har sat sig imod at blive opstillet paa Listerne. At det ikke er af Modvilje mod Mændenes Partiinddelinger, ser man af, at Kvinderne paa Valgdagen villigt har underordnet sig disse og taget stærkt Del i Stemmeafgivningen.

Hvis Kvinderne danner særlige Vælgerforeninger, vil det med vor nuværende Valgmaade ved kommunale Valg betyde, at Listernes Antal vil blive stærkt forøget, om end ikke fordoblet. Kvinderne vil da ikke blot komme til at kæmpe indbyrdes, men de vil tillige ved Valgene komme i et unaturligt Modsætningsforhold til Mænd, med hvem de iøvrigt har fælles Livssyn, ja, det kan endog let gaa saa galt, at et Parti ved denne Adskillelse svækkes saaledes, at det ikke opnaar det Antal Mandater, der tilkommer det. Derfor bør det sikkert fraraades Kvinderne at danne Valgorganisationer.

At tænke sig Kvinderne som een enig Vælgerhær hører til det umulige. Der vil for deres Vedkommende, saavel som nu for Mændenes, gøre sig forskellige Anskuelser gældende, hvorved de vil dele sig i Partier — enten det nu bliver de nuværende Skillelinier eller det bliver andre Hensyn, der bliver bestemmende herfor.

Men efterhaanden som Kvinderne faar Interesse for og Forstaaelse af Politik, vil det for dem blive lige saa naturligt som det nu er for Mændene, at dele sig i politiske Partigrupper. Ens politiske Standpunkt er jo et Udslag af ens hele Livssyn og præger alle ens Handlinger. Derfor er politiske Skillelinier ogsaa ved kommunale Valg naturlige. Naar mange Kvinder nu i Politik ser et Onde, som det bør være Kvindernes Opgave at befri Samfundet for, da er det sikkert, fordi man forveksler selve

de politiske Ideer med de ofte utiltalende Former, hvorunder disse fremtræder i det offentlige Liv.

Her er det man haaber, at Kvindernes Medvirken vil virke forædlende. Det bør være Kvindernes Opgave at søge at højne den offentlige Moral ved at arbejde for mere Fordragelighed mellem de forskellige politiske Partier og ved — ikke mindst — at kræve Ærlighed og Redelighed af de Mænd og Kvinder, der skal beklæde offentlige Hverv.

Derfor er Kandidatopstillingen det vigtigste ved de kommunale Valg. Men den fulde Indflydelse herpaa kan Kvinderne kun faa, naar de i Forening med Mændene foretager dette Udvalg.

Naar Kvinderne desværre hidtil har holdt sig altfor beskæmt tilbage ved Kandidatopstillingerne, er det fordi de endnu ikke har indset den fulde Betydning heraf. Det bør være vort Arbejde at forandre dette Forhold inden næste Valg. Der maa i langt højere Grad end hidtil lægges Vægt paa det sociale Oplysningsarbejde. Naar først Kvinderne paa dette Omraade er Mændene jævnbrydige, er der saavist ingen Fare for, at de vil blive tilsidesatte af disse. —

Elna Hansen.

III.

Det glæder mig at se, at „Kv. & Samf.“ vil give Plads for en Forhandling om, hvorledes Kvinderne helst skal stille sig for at faa Indflydelse paa de kommunale Valg.

Jeg ved vel, at en saadan Forhandling ikke vil faa Betydning for dette Valg; thi inden den kommer i Gang, vil Valget være afgjort. Men det er jo ved Stationerne, at Sporskiftet skal finde Sted. Og naar nu Valget er forbi, vil sikkert mange Kvinder standse et Øjeblik, se sig tilbage og spørge: „Hvad naaede vi, og hvad ønsker vi at naa?“ Da er Tiden inde til en frugbringende Forhandling, og da er der Mulighed for, at der kan foretages et Sporskifte, hvor et saadant tiltrænges.

Paa Landet foregaar Valgene jo mange Steder ikke efter saa skar-